

non esset ordinibus initiatus, spem ordinum amittet in posterum, atque ab Ecclesia abjicietur (3).

(1) Vetus est in Ecclesia lex, ut nemo ordinetur, nisi primum Episcopi judicio probatus fuerit *can. 2, 3, 5 dist. 24*, quæ lex consentanea est præcepto Apostoli *1 ad Timoth. V. 22 Manus cito nemini imponeris*; eamque commendant Ss. Patres, præsertim S. Jo. Chrysostomus *Homil. 16 in 1 ad Timoth. tom. 11 pag. 642 ed. Paris. an. 1754, S. Leo M. Ep. 12 cap. 2 col. 659 tom. 4 ed. Baller., S. Gregorius M. lib. 5 ep. 49, et l. 4. ep. 26 col. 660 et 704 t. 2 ed. Paris. 1705*. Atque huc spectat Decretalium titulus *de scrutinio in ordine faciendo*, in quem videndus Cironius in *Paratitl.* Consultissimam hanc legem probavit Synodus Tridentina *sess. 25 cap. 7 de Reform.*, cum statuit, ut Episcopus ordinationes factururus, sibi etiam ascitis peritis viris, *ordinandorum genus, personam, ætatem, institutionem, mores, doctrinam, et fidem diligenter investiget, et examinet*. Plura simul eadem Synodus decreta edidit de scientia, qua clericos pro singulis ordinibus præditos esse oportet *d. sess. 25 cap. 4, 11, 13, 14*. Atque ut ordinandorum vita omnibus esset explorata, vetus Ecclesia eorum nomina coram clero, et populo nunciare consuevit, ut patet ex Concilio Chalcedonensi apud Gratianum *Can. 1 dist. 70*, ubi habetur *ordinationis publicatæ vocabulum*, ex S. Cypriano *ep. 55 pag. 47 ed. Paris. 1666*, aliisque apud Hallier. *de Sac. elect. lib. 1 cap. 2 art. 2*, et Em. Gonzalez *ad tit. de Scrutin. in ordin. facien.* Synodus Tridentina *sess. 25 cap. 5 de Reform.* statuit, ut *ad minores ordines promovendi, bonum à Parocho, et magistro scholæ, in qua educantur, testimonium habeant. Hi vero, qui ad singulos majores erunt assumendi, per mensem ante ordinationem Episcopum adeant, qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut nominibus, ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publice in Ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, et vita à fide dignis diligenter inquirat, et literas testimoniales, ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum Episcopum quamprimum transmittat.*

* V. Syn. Arandens. ad Durium 1473, *cap. 3*; Tarrac. Compil. Joan. Teres. *Lib. 3, tit. 4, cap. 2*; Synod. Tolet. an. 1565 *Act. 3 Ref. cap. 2*—Hoc Trident. decretum ab Hisp. Episcop. servari, omnibus notum est.

(2) *Cap. ult. de eo qui furtiv. ordin. suscep.* Potest tamen Episcopus suspensionis pœna solvere furtive ordinatum, nisi ministraverit, uti statuit Clemens VIII. *cit. Const. Romanum Pontificem*, abrogata constitutione Sixti V, cujus paulo ante facta mentio est.

(3) *Cap. 1 de Cler. non ordin. Ministr.*

41. Ordinum ubique conferendorum potestas unius est Romani Pontificis (1); Episcopi in diœcesi sua. Alienæ diœceseos hominem ordinare quis nequit, nisi ab ejus Episcopo veniam acceperit literis, quas appellant *dimissoriales*. Dabantur olim hæc literæ, ut clericus dimitteretur ab Ecclesia, cui erat addictus, atque ut alteri Ecclesiæ adscribi posset (2); nunc dantur, ut ordinetur ab Episcopo non suo, sed is tamen, ut antea, pertinet ad suum Episcopum, cum hodie tantum suscipiendorum ordinum gratia clerici dimittantur (3).

(1) De ordinatis à Summo Pontifice illud est animadvertendum, quod qui ab eo minorem ordinem accepit, majorem ab alio accipere non potest, quam ab ipso Pontifice, aut ab Episcopo, cui idem Pontifex facultatem dederit. Confer. Benedictum XIV. *in Const. In postremo 64 pag. 298 tom. 4 ejus Bullarii ed. Romæ 1758*, ubi ea de re agitur copiose, et diligenter.

(N. S. Antiquitus Episcopo Cleri, quin et populi testimonium exquirendum erat de natalibus, vita, conversatione, moribusque eorum, qui ordinandi erant: adeo ut penes plebem jus esset testimonium ferendi de Clerico sive ordinando, sive ab ordinatione rejiciendo. Ad rem S. Cyprianus *Epist. 68: Coram omni Synagoga jubet Deus constitui Sacerdotem, id est, instruit, et ostendit ordinationes Sacerdotales non nisi sub populi adsistentis conscientia fieri oportere, ut plebe præsentate, vel detegantur malorum crimina, vel bonorum merita prædicentur*. Et Siric. *Epist. ad Himerium Tarrac. cap. 10*, docet Diacono Presbyterium, vel Episcopatum dari, *si eum cleri, et plebis evocavit electio*. Tum Augustinus, auctore Possidio in ejus *vita, cap. 21: In ordinandis Sacerdotibus, et Clericis consensum majorem Christianorum, et consuetudinem Ecclesiæ sequendam esse arbitratus est*. Quinimmo ipsummet Augustinum, et Paullinum Nolanum, testimonio, atque adeo vi inflammatæ plebis id petentis, summoque studio, et clamore flagitantis, Presbyteros sacros fuisse, narrant Possidius *ibid. cap. 4*, et Paullinus *Epist. 24 inter Epist. August.* Porro Plebs suum testimonium dabat per voces *dignus est, indignus est*: *Const. sic dictæ Apost. Lib. 8 cap. 4: Eusebius Lib. 6 cap. 29: Ambrosius De Dignit. Sacerd. cap. 5: Augustinus Epist. 515*, alique. Hæc Christianæ Ecclesiæ consuetudo, ipsam etiam Rom. Ethnicis Imperatoribus adeo probata est, ut non dubitarent illam laudibus extollere, atque in civilium magistratum electione sibi imitandam proponere. Id de Alexandro Severo testatur Lampridius: *Vita Alex. Sev., cap. 45*.

Porro ejusmodi testimonium deinde loco cleri, et plebis, ut præstaret Archidiaconus, usus invaluit: *Conc. Carthag. IV Can. 8*. Qua de re Archidiaconi præcipuæ partes erant in ordinandorum institutione, examinatione, et ad Episcopum præsentatione. Et licet sequutis temporibus universum hæc in re Archidiaconi munus in meram evaserit cæremoniam, non eo tamen à lethali noxa immunis erit, ubi dignum Presbyteratu, vel Diaconatu illum dixerit, quem indignum noverit: *Cap. un. de Scrutinio in ordine faciendo*.

Synodus quoque Tridentina *Sess. 25 Ref. cap. 7* præcipit, ut Episcopus, Sacerdotibus, et aliis prudentibus viris peritis, divinæ legis, et in Ecclesiasticis functionibus exercitatis, sibi adscitis, ordinandorum genus, personam, ætatem, institutionem, mores, doctrinam, et fidem diligenter investiget, et examinet.

1 Igitur inquirendum, num eis obstat aliquod ex Canonicis impedimentis, quæ *irregularitates* dicuntur. * *V. huj. lib. tit. 7.*

2 Num habeant scientiam ordini suscipiendo congruentem. Profecto Clerici in divinarum Scripturarum, et Sacrorum Canonum doctrina instituti sint oportet. Ad rem Synodus Toletana IV *Can. 24, alias 25: Ignorantia, mater cunctorum errorum, maxime in Sacerdotibus Dei vitanda est..... Sciant igitur Sacerdotes Scripturas Sanctas, et Canones, ut omne opus eorum in prædicatione, et doctrina consistat, atque ædificent cunctos tam fidei scientia, quam operum disciplina*. Similia efferunt Canones à Gratiano congesti *Distinct. 43*. Adhæc præclare Syn. Tolet. VIII *Can. 8: Absurdum est eos, qui cæteros simpliciores, et laicos habent docere (quibus et disciplina, et vitæ debent esse veluti quoddam speculum), ad alicujus ordinis, vel*

dignitatis promoveri statum, qui legem Dei ignorant.... Nullus igitur ad sacra Dei misteria veniat indoctus, aut ignorantiae tenebris caecutiens; sed solus is accedat, quem morum innocentia, et litterarum splendor reddunt illustrem; aliter ordinaturis, et ordinandis immente in posterum Dei, et ejus Ecclesiae vindicta. Denique Synodus Trident. Sess. 25 Ref. cap. 4, 11, 13, et 14 primæ tonsuræ initiari vetat, qui legere, et scribere nesciant, et minoribus ordinibus, qui saltem latinam linguam non intelligant; tum ab Subdiaconatu, et Diaconatu arcendos præcipit, qui litteris, aliisque ad ordinem exercendum spectantibus non sint instructi; tandem ad Presbyteratum eos adsumi jubet, qui ad docendum populum, et ad Sacramenta ministranda sunt idonei. In Hispania vero, ex Constitut. Apostolici Ministerii §. 4, in promovendis ad minores Ordines Idiomatici Latini notitiam; ad Subdiaconatum, et Diaconatum quod ad uniuscujusque Ordinis officium implendum spectat, et ad Presbyteratum Theologiæ Moralis scientiam, quæ per exactum ab ordinando examen subeundum experiri debet.

5 Inquirendum quoque est in promovendorum mores, vitamque transactam: unde Synod. Illiberit. Can. 24 peregre baptizatos ordinari vetat, quod eorum minime sit cognita vita.

4 Divina quoque in promovendis requiritur vocatio: neque enim cœlestia, quibus summopere indigent, Altaris ministri sibi promereri poterunt auxilia, nisi divina duce, et comite vocatione ad ordines accedant. Ejus varia sunt indicia; et quidem præter signa sensibilia, et extraordinaria, præcipua sunt morum innocentia, et gravitas, rerum caducarum contemptus, proximorum salutis procurandæ studium, in sacris legendis codicibus jucunditas, et delectatio, legitimus, et immaculatus ad ordines ingressus. Hujusce vocationis necessitatem discimus, tum ab ipso Christo Domino, qui et in mundum venit missus à Patre: Joann. VII v. 16, et discipulos ad promulgandum Evangelium missit, quos ipse elegerat; tum ex Apostolo, qui ad Hebr. V. v. 4, docet illam legitimi Eccl. ministri esse proprietatem, ut ad sabrum ministerium non suapte ascendat voluntate, sed divina vocatione: sicut de Aarone Scriptura testatur, eum divinitus ad illam dignitatem vocatum fuisse. Hinc Concilium Tridentinum Sess. 25 Ref. cap. 4 vetuit primæ Tonsuræ initiari, de quibus probabilis conjectura non sit, eos non sæcularis judicii fugienti fraude, sed ut Deo fidem cultum præsent, hoc vitæ genus elegisse.)

(2) Huc spectabant antiquæ literæ dimissoriæ, quæ et *pacificæ*, et *formaliter* dicebantur, quamquam, uti demonstratum supra est Titul. 5 sect. 5, §. 50. not. 2, *formatarum* literarum vocabulum nomen esset generis, quod et *commendatorias*, et *communicatorias*, et *dimissorias* literas comprehendebat. Omnes enim clerici in ordinatione certæ ecclesiæ adscribebantur, neque eam deserere poterant, nisi primum Episcopus ipsos ab ejus servitio dimitteret, et quasi emanciparet: Conc. Carthag. I. Can. 5 col. 749, et Trullanum Can. 17 apud Labbæum tom. 7 col. 1555. edit. Venet. quo decernitur, ut nullus omnino clericus, in quocumque sit gradu, potestatem habeat sine proprii Episcopi scripta dimissoria, in alienæ Ecclesiæ catholicorum referri. Ex quo evidens est, datas literas dimissorias, non ut clericus ordinaretur, sed ut referri posset in alienæ Ecclesiæ catholicorum, quod fieri non poterat, nisi primum ab Ecclesia, cui erat addictus, dimitteretur. Duas literarum dimissorialium formulas proponit Gratianus Can. 1 et 2 distinct. 75, sed hæ commentitiæ sunt. Clerici peregrini, qui sine Episcopi litteris vagabantur, graviori afficiuntur pœna à Concilio Arelatensi I. Can. 2 col. 1454 tom. 1, Nicæno Can. 16 col. 59 tom. 2, Taurinensi Can. 7 col. 1586 tom. 2, Chalcedonensi Can. 20 col. 1690 tom. 4, Arelatensi II. Can. 15 col.

4 tom. 5 apud Labbæum edit. Venet., atque à Canone 15 Apostolorum apud Cotelerium PP. Apostolor. tom. 1 pag. 444 edit. Amstæledami 1724, ubi hujusmodi clericus ulterius ministrare prohibetur, et tamquam laicus communicare jubetur.

(3) Cap. 8 de Offic. Archid., cap. 5 de Tempor. ordinat. in 6.

12. Episcopus, qui sine litteris dimissoriis alienum subditum ordinavit, anni spatio ordinum collatione interdicitur; ipse autem clericus susceptos ordines exercere non potest, nisi primum à suo Episcopo veniam obtineat (1). Diu in utraque Ecclesia proprius Episcopus is tantum fuit, qui aliquem primum clero ascripserat. Nulla enim habebatur ratio originis, aut domicilii (2); et cum clericus relinquere non posset Ecclesiam, cui adscriptus in ordinatione fuerat, ab ejus Episcopo reliquos etiam ordines suscipiebat.

(1) Conc. Trid. Sess. 25 cap. 8 de Reform. Vide Rigant. ad Regul. 24 Cancel. §. 4 num. 59 et seq. ubi etiam explicatur pœna, qua plectitur Episcopus, qui aut extra tempora constituta, aut ante legitimam ætatem ordines contulit.

(2) Vide Hallier de Sac. ordin. part. 2 sect. 5 cap. 5 art. 1 §. 4, qui multis exemplis ostendit, olim vetitum fuisse solum alienos clericos, non autem alienos laicos ordinare. Revera tantum de clericis, nulla de laicis mentio est in vetustis canonibus Concilii Sardicensis Can. 18 et 19 col. 679 apud Labbæum ed. Venet. tom. 2, Carthaginensis III. Can. 21 col. 1402 tom. 2 ejusdem collect. Quod etiam confirmant S. Leo M. ep. 14 cap. 9 col. 639 tom. 1 ed. Ballerin. Venet. 1755, et S. Augustinus ep. 64 col. 155 tom. 2 ed. Venet. 1729, qui tradit disertissime, Carthaginensi canone de solis clericis statutum, non etiam de laicis. (Consonant Syn. Tolet. 1 in Exordio; et Valent. c. 6.) De orientali Ecclesia testatur Balsamon in Respons. ad Marcum apud Leunclavium Jur. Græco Roman. p. 382 et 385 ed. Francofur. 1596, primum in Synodo Constantinopolitana Michaelis Anchiali Patriarchæ actum fuisse de alienis laicis non ordinandis. Atque huc spectant exempla Origenis, Hieronymi, Augustini, aliorumque complurium, qui omnes ordinati non sunt ab Episcopis, quorum in diœcesi nati erant, aut domicilium habebant. Quidem Demetrius Episcopus Alexandrinus, licet Origeni esset infensissimus, tamen ei numquam vitio vertit, quod ab alieno Episcopo ordinatus fuisset, ac tantum objecit voluntariam sui ipsius mutilationem, cujus causa eum irregularem contendebat: nihil namque aliud habebat, quod ei objiceret, uti narrat Eusebius lib. 6 Histor. cap. 8 pag. 265 ed. Valesii Cantabrigiæ 1720.

13. Sed deinceps non amplius prioris ordinationis, verum originis et beneficii ratio haberi cœpit (1). Accessit recentiori ætate titulus domicilii (2), ac denique titulus etiam familiaritatis (3). Itaque certo Episcopo nunc omnes subjecti sunt, aut propter beneficium, quod aliquis habet in ejus diœcesi, aptum, et conveniens ad decentem ipsius tuitionem (4); aut propter origi-

nem, cum nimirum ipse in ejus diœcesi natus est, non fortuito, sed domo pridem à parentibus constituta (5); aut propter *domicilium*, quod quis in ejus diœcesi perpetuum, fixumque posuit (6); aut propter *familiaritatem*, cum per triennium Episcopo familiaris fuit, et cum eo commoratus est (7).

(1) *Cap. 1 de Tempor. ordinat. in 6.*

(2) *Cap. 5 eod. tit.*

(3) *Conc. Tridentinum Sess. 25 cap. 9 de Reform.*

(4) Quemadmodum olim ipsa ordinatio clericum certæ ecclesiæ adscribebat, ita hodie beneficium ecclesiasticum clericum facit ministrum Ecclesiæ, in qua habet beneficium, et subjectum Episcopo, cujus in diœcesi illud situm est. Quare hæc subjectio propter beneficium omnino est consentanea antiquæ Ecclesiæ disciplinæ, uti ostendit Hallier *de Sacr. ordin. par. 2 sect. 5 cap. 5 art. 5 §. 1.* Ut vero omnes amoverentur fraudes, quæ ea in re fieri possent, statuit Innocentius XII in Bulla *Speculatores* 96 tom. 9 pag. 574 Bullarii ult. ed. ut illud satis esse debeat ad decentem Clerici tuitionem. Qua quidem Bulla accurate recensentur, atque explicantur quatuor illi tituli *beneficii, originis, domicilii, familiaritatis*, quorum causa quis certo Episcopo subijcitur, et alia in conferendis ordinibus servatu necessaria proponuntur.

(5) Episcopum originis memorat Clemens IV. *in c. 1 de Tempor. ordinat. in 6*, sed ita memorat, ut facile constet, disciplinam hanc jampridem fuisse constitutam. Et licet *originis* nomen, secundum Jus civile *in leg. 6 §. 1 ff. Ad Municip.* non tantum propriam ipsius ordinandi, sed etiam patris originem comprehendat; tamen in ordinatione nulla habetur paternæ originis ratio, sed tantum spectatur locus originis, aut nativitatis ejus, qui ordinibus initiatur; modo ipse eo in loco casu natus non fuerit, puta cum pater in itinere esset, aut ibi mercaturæ ex. gr., officii causa temporalem moram duceret.

(6) Innocentius XII, *in cit. Const. Speculatores* legem constituit, per quam domicilium acquiritur, ut quis ejus loci Episcopo subijciatur. Inquit enim domicilium ab eo tantum acquiri, qui *illud a deo stabiliter constituerit in aliquo loco, ut vel per decennium saltem in eo habitando, vel majorem rerum, ac honorum suorum partem cum instructis œdibus in locum hujusmodi transferendo, ibique insuper per aliquod considerabile tempus commorando, satis superque suum perpetuo ibidem permanendi animum demonstraverit; et nihilominus ulterius utroque casu se vere, et realiter animum hujusmodi habere, jurejurando affirmet.* Sed hoc jusjurandum requiritur, cum filius propter suum, non item cum propter patris domicilium ordinari cupit, uti demonstrat Rigant. *ad Regul. 24 Cancell. §. 5 num. 51.*

(7) Ut Episcopus ordinare recte possit illum, quem trienni spatio secum habuit familiarem, necesse est etiam, quod *beneficium, quacumque fraude cessante, statim re ipsa illi conferat*, ut inquit Synodus Tridentina *Sess. 25 cap. 9 de Reform.* Illud vero statim ita explicat Innocentii constitutio §. *ad hæc; statim, hoc est saltem intra terminum unius mensis à die factæ ordinationis.* Et quamquam Synodus Tridentina, atque Innocentii constitutio tantum beneficium titulum memoret, tamen Episcopum ordinari posse clericum-familiarem suum etiam titulo pensionis, aut patrimonii, modo id pos-

tuisset utilitas, aut necessitas suarum Ecclesiarum, eundemque illis adscribebat, monet Giraldu *Exposit. jur. Pont. par. 2 sect. 97 pag. 958 tom. 3.*

14. A quolibet Episcopo, cui quis subest propter *beneficium*, aut *originem*, aut *domicilium*, aut *familiaritatem*, ordines suscipere potest; quin etiam, modo fraus absit, ordo unus ab uno Episcopo, et alius ab alio recte suscipitur (1). Verum cum Episcopus ordines confert jure *beneficii*, aut *familiaritatis*, necessariae sunt literæ testimoniales Episcopi originis, et domicilii, per quas comperta sit vita, ætas, natales, mores clerici, qui ordines suscepturus est (2). Regulares autem exhibitis literis dimissoriis sui Superioris ordinandi sunt ab Episcopo, cujus in diœcesi situm est cœnobium, in quo commorantur; non item ab alio Episcopo, nisi certis monumentis ostendant, illum vel abesse, vel ordinationes non habere (3).

(1) Ita qui unum ab Episcopo originis ordinem accepit, alium ab Episcopo domicilii, vel beneficii accipere potest; atque ita modo procul sit fraudis causa, responsum est à Sac. Congregatione Concilii *in Fundana Ordinum 25 Januar. 1666 lib. 25 Decret. pag. 52, in Aquipendens. seu Clusina Diaconatus 15 Novembr. 1717, et in Bononien. seu Ferrarien. Ordinationis 14 Novembris 1755 t. 6 pag. 183.* Vid. Card. Petra *ad Const. Apostol. tom. 1 pag. 529 et 530 sect. 1 num. 64.*

(2) *Cit. Constit. Speculatores §. 5 et 6.*

(3) Benedictus XIV. *Constit. Impositi 27 tom. 2 ejus Bullar. pag. 109 ed. Venet. 1754.* Excipiuntur tamen Regulares, ut ipse docet Benedictus, qui à Sede Apostolica privilegium impetrarunt suscipiendi ordines à quovis catholico Antistite, modo hoc privilegium ipsis nominatim, et post Concilium Tridentinum concessum sit.

(N. S. In Hispania Regulares Episcopum Diœcesis, intra quam situm est Monasterium residentiae, adire debent, ut ordinentur: ex *Constitut. Apostolici Ministerii §. 17.* Diœcesano vero absente, aut impedito, à quocumque Catholico Antistite poterunt ordinari, testante in Dimissorialibus Prælato de causa cur Diœcesanus ordines non conferat. At non expedit, quod Regulares, ut examen subterfugiant Diœcesani, ipsius absentiam ex instituto expectent, aut ad alterius Diœcesis Monasterium se transferant. Prosper Lambert. *de Synodo Diœcesana Lib. 9 cap. 17 num. 4 §.* Circa litteras dimissorias illud hic juvat subnectere, ex *Constitutione Apostolici Ministerii §. 5.* neminem in Hispania ordinari posse, nisi cum litteris testimonialibus Episcopi domicilii, quibus constet aptitudo, et probitas ordinandi, sub pœna suspensionis ordinantis à collatione ordinum per annum, et ordinati à susceptorum exercitio ad proprii Episcopi arbitrium. *Apostolico Hisp. Nuntio interdicta est facultas dimissorias expediendi, art. 18 Concordati 1757.*)

15. Certa etiam pro singulis ordinibus ætas requiritur, qua in re varia fuit antiquæ Ecclesiæ disciplina (1). Nunc tonsura, et

minores ordines ante exactum septimum ætatis annum non conferuntur (2); Subdiaconus autem nemo esse potest, nisi vigesimum secundum, Diaconus, nisi vigesimum tertium, Presbyter, nisi vigesimum quintum ætatis annum attigerit (3). Qui ante hanc ætatem, non impetrata venia Sedis Apostolicæ, vel ab alieno Episcopo, sine literis dimisorii Episcopi sui, ordinibus initiatus est, susceptorum ordinum munera exercere prohibetur, et si exercuerit, irregularis efficitur (4).

(1) De ætate ordinandorum non eadem semper fuit Ecclesiæ disciplina, quod late ostendit Thomassinus *Vet. ac nov. Eccl. discipl. par. 1 lib. 2 cap. 67 et seq.* Dm viguit consuetudo, ut parentes Ecclesiæ offerrent infantes filios, qui in clerum cooptabantur; ac suo deinceps tempore per gradus ad superiores ordines evehebantur, cum antea singulorum minorum ordinum officia exercissent. Quo fiebat, sicuti observat Cardinalis Bona *Rer. liturg. lib. 1 c. 24 §. 18 tom. 2 pag. 574 cd. Taurin. 1749, ut rerum ecclesiasticarum peritissimi essent, in quibus fuerant ab ipsa pene infantia enutriti.* Quam parentum oblationem tanti valuisse multi putant, ut filii etiam cum puberes evaserant, deserere non possent illud vitæ institutum, cui parentes eos vel infantes, vel impuberes addixerant. Certe in Concilio Chalcedonensi *can. 7 col. 605 tom. 2 collect. Harduini ed. Paris. habentur hæc: qui semel in clero deputati sunt, aut monachorum vitam expeliverunt, statuiamus, neque ad militiam, neque ad dignitatem aliquam venire mundanam.* Pueros autem à parentibus oblatos in ipsa infantia tonsos fuisse, ac Lectoratus ordine insignitos, adeo ut revera in clero deputati dicerentur, non obscure tradit Concilium Toletanum II. *Can. 1 col. 1159 tom. 2 laudatæ collectionis,* cum inquit, hos pueros mox fuisse detonsos, et ministerio electorum contradilos. Quod etiam ostendit Cyrillus Scytopolitanus in *Vit. S. Euthymii Abbatis, Analector. Græcor. tom. 1 pag. 8 et 9 Paris. 1688,* ex quo intelligimus, ipsum Euthymium triennem Otrejo Melitiniensi Episcopo oblatum fuisse, qui susceptum puerum baptizavit, et totondit commissæque sibi ecclesiæ Lectorem fecit, atque in Episcopo accepit, et enutrivit. Quibus ex locis, meo iudicio, perspicuum est, pueros à parentibus oblatos statim tonderi, ac Lectoratus ordine donari consuevisse; quamquam non ignorem, plures esse viros doctos, quorum in animis alia insidet opinio. Ut ea de re sit, profecto si hæc parentum oblatio sibi efficiebat, ut hi pueri revera Clerici fierent, non item efficiebat, ut perpetuam castitatem servare cogerentur. Nam ipsis integrum erat, postquam adoleverant, aut uxorem accipere, aut suscepto subdiaconatu, sese perpetuæ continentiæ lege obstringere. Rem omnem explicat disertissime laudatus Canon 1. Concilii Toletani II, cujus hæc verba sunt: *De his, quos voluntas parentum à primis infantie annis clericatus officio mancipavit, statuimus observandum, ut mox cum detonsi, vel ministerio lectorum contraditi fuerint, in domo ecclesiæ, sub episcopali præsentia, à præposito sibi debeant erudiri. At ubi octavum decimum ætatis suæ compleverint annum, coram totius Cleri, plebisque conspectu, voluntas eorum de expetendo conjugio ab Episcopo perscrutetur. Quibus si gratia castitatis, Deo inspirante, placuit... primum Subdiaconatus ministerium habitu probationis suæ vicesimo anno suscipiant.* Quod cautum erat de omnibus, qui se clero adscripserant,

ut cum ad pubertatis annos venissent, vel uxorem ducerent, vel continentiam profiterentur, uti loquitur Conc. Carthaginense III. *Can. 49 tom. 1 col. 965 collect. Harduini.* Poterant hi quidem minores clerici uxorem accipere, sed non poterant à Clericatus professione recedere, quod late ostendit Thomassinus *Vet. et nov. eccles. disciplin. part. 2 lib. 4 cap. 41 et seq.* Dicam paulo post de pueris, quos parentes monasterio offerebant. Hujus autem disciplinæ de filiorum oblatione moderationem paucis ab hinc sæculis inducendam esse monet Benedictus XIV in literis datis ad P. Hieronymum Guglielmi 15 Decem. 1751, quæ extant in ejus Bullario *tom. 3 Const. 54 §. 3 pag. 240 ed. an. 1754.* Consule Morinum de *Sacr. ordin. par. 5 exerc. 15. de Tonsur. cleric. cap. 5,* Bosquetum in *Notis ad Ep. 136 Innocentii III. lib. 2. reg. 14 pag. 151,* Martenium de *Antiq. Eccles. ritib. lib. 1 par. 2 cap. 8 art. 5 num. 2,* Thomassinum *Vet. et nov. eccles. disciplin. part. 2 lib. 1 cap. 25 et 24.*

(2) Nullam pro tonsura, et minoribus ordinibus ætatem expresse constituit Synodus Tridentina; sed ea res Episcopi arbitrio relinquitur, qui pueros ordinare poterit ea ætate, qua ipsos ad hoc munus aptos, et idoneos iudicabit. Generatim tamen post septennium minores ordines conferuntur. Vide Catalanum in *Pontific. Roman. tit. 2 §. 1 n. 9 par. 1 pag. 28,* et Fagnanum in *cap. Super inordinata de Præben. num. 27 ad ult.*

(3) Conc. Trident. *sess. 25 cap. 12 de Reform.* De Subdiaconorum ætate non eadem semper, et ubique fuit antiquæ Ecclesiæ disciplina. Concilium Toletanum II *loc. cit.* et Trullanum *Can. 15 col. 1666 tom. 3 collect. Harduini* ætatem constituunt annorum viginti; Concilium Melitanum *can. 4 col. 1685 tom. 6 par. 2 ejusd. collect. anno decimoquarto,* aut decimoquinto Subdiaconos ordinari permittit. Hugo à S. Victore de *Sacram. lib. 2 cap. 21 pag. 614 tom. 5 opp. ed. Rothomag. 1648,* sua adhuc ætate ante quartum-decimum ætatis annum Subdiaconatum dari non consuevisse testatur; et Clemens V in *Clement. Generale de Ætat. et qualit. ordin.* annum decimum octavum definivit. Diaconos vero ante annos 25, Presbyteros ante annos 50 ordinari vetat *c. 5 et 6 dist. 77.*

(N. S. Igitur IV, et V sæculo ea lex viguit, ut nonissi post annum ætatis trigesimum quisque ad sacros, majoresque ordines accedere posset: licet non desint exempla ordinationum ante legitimam hanc ætatem eodem ævo peractarum, quibus personæ sanctitas, et gravitas abstersit invidiam, auctoritatem conciliavit. Certe S. Remigius, Episcopus Arelatensis electus est, quum natus esset annos non amplius quam viginti duos. Pro ordinibus vero inferioribus nulla erat constituta ætas.

Sequitur temporibus eadem pæne viguit disciplina, tum quod ad ordines inferiores, uti constat ex Concilii Generalis V *Collat. V,* ubi Thomas Presbyter occurrit, qui annorum non amplius quinque clero cooptatus est: tum etiam quod ad Ordines superiores, uti produnt Concilia per ea tempora habita, Arelatense IV *Can. 1,* Aurelianense III *Can. 6,* Trullanum *Can. 44, et 15,* Tolosanum an. 1056 *Can. 2,* Melphense an. 1039 *Can. 4* etc. Adhæc et Justinianus in *Authent. post Leg. 9 Cod. de Episcop. et Cler. Leo,* et Constant. *Imp. Juris Orient. Tom. 2 pag. 94.*

Varia fuit Ecclesiæ Hispaniæ à sæculo VI erga ordinandorum ætatem disciplina. Synodus Tolet II. *Can. 1* decrevit, ut pueri ab infantia detonsi, ad decimum octavum ætatis annum continentiam professi, vicesimo anuo ad Subdiaconatum, vicesimo quinto ad Diaconatum promoverentur. At non videtur hæc felicem effectum sortita esse constitutio; etenim Syn. Tolet. IV. *Can. 20* alias 19. laxatam hac in re videns disciplinam, ita constituit: *Nos et*

Divinae legis, et Conciliorum præcepti immemores, infantes, et pueros Levitas fecimus ante legitimam ætatem, ante experientiam vitæ. Ideo ne ulterius fiat à nobis, et Divinae legis, et Canonici admonemur sententiis. Syn. Tolet. X Can. 6, nec ad tonsuram admittere voluit filios à parentibus Ecclesiæ traditos, nisi post decimum ætatis annum. At Syn. Compostel. an. 1056 Cap. 2, ad Subdiaconatum 13, ad Diaconatum 25, ad Presbyteratum 30 annos designavit.

Notum est quidem, ab sæculo X quam frequentia occurrere exempla ordinationum, in quibus saluberrimæ ejusmodi leges pessumdatæ sunt; at constat quoque, ex una parte Ecclesias, in quibus sincera vigeat disciplina, ab præscriptis Canonibus non aberrare; et ex altera parte, viros illorum sæculorum sanctissimos, contra ejusmodi ordinationes plurimum scripsisse.)

(A) Ita sancitum est à Pio II. *Constit. Cum ex sacrorum* 9 tom. 5 par. 3 pag. 109. *Bullarii ed. ult.* Graviore, quam quæ hac constitutione comprehenderentur, penas indixit Sixtus V in cit. *Constit. Sanctum* 140 p. 40 t. 5 par. 1; sed eas sustulit, et antiquiorem Pii II. constitutionem, cujus nunc facta mentio est, servari voluit Clemens VIII. cit. *Constit. Romanum* 121 pag. 97 tom. 5 par. 1 *Bullarii ed. cit.* Piana Constitutio tantum memorat ordines sacros, ex quo conficit Rigantius ad *Regul. 24 Cancell. §. 4 num. 22*, ea pœna tantum illos esse plectendos, qui majores, non item, qui minores ordines extra legitimam ætatem, vel extra tempora à jure constituta, vel sine literis dimissoriis proprii Episcopi susceperunt; quamquam num. 24 fateatur, hos etiam clericos, cum absit bona fides, à susceptorum ordinum exercitio esse suspendendos. Verum id quidem est, quod dicitur de Piana Constitutione; sed Innocentius XII in cit. *Constit. Speculatores*, eo ipso suspensos à susceptorum ordinum executione declarat clericos, qui sine literis testimonialibus proprii Episcopi tonsuram, atque ordines susceperunt.

TITULUS V.

QUIBUS MODIS POTESTAS JURISDICTIONIS, ET OMNIA ECCLESIASTICA BENEFICIA ACQUIRANTUR.

I. POTESTAS JURISDICTIONIS ACQUIRITUR VEL ECCLESIASTICO MAGISTRATU, VEL DELEGATIONE.

1.

Potestatem jurisdictionis acquirunt clerici vel ecclesiastico Magistratu, vel delegatione. Qui jurisdictione utuntur sua, et insita beneficio, quo fruuntur, ii proprie dicuntur gerere ecclesiasticum Magistratum; qui non propriam, et nativam, sed ab alio acceptam jurisdictionem exercent, ii delegationem habent, uti sunt Vicarii, de quibus superiori loco actum est. Ecclesiasticum Magistratum clerici consequuntur per electionem, postulationem, collationem, institutionem, quæ nimirum

pertinet ad beneficia jurispatronatus: lisdem etiam modis omnia ecclesiastica beneficia acquiruntur.

SECTIO I.

DE ELECTIONE.

2. QUID ELECTIO SIT?—5 ET 4. ELECTIO SUMMI PONTIFICES.—5. ROMANI PONTIFICES INITIO EPISCOPOS CONSTITUEBANT.—6. QUOMODO DEINCEPS ELECTIONES DELATE AD SYNODOS PROVINCIALES, AD METROPOLITAS, AD CLERUM, AD CANONICOS?—7 ET 8. VETUS EPISCOPORUM ELIGENDORUM RATIO.—9 ET 10. EPISCOPORUM ELECTIONES SEDI APOSTOLICÆ JUSTIS DE CAUSIS RESERVATE.—11. RESERVATIONES INDUCTÆ À CLEMENTE IV, À BENEDICTO XIII, À REGULIS CANCELLARIÆ.—12. CONCORDATA.—13. ELECTIONES PRÆLATORUM INFERIORUM.—14 AD 16. QUI ELIGERE, ET QUI ELIGI POSSINT.—17. INTRA QUOD TEMPUS EPISCOPI ELECTIO FACIENDA SIT?—18 ET 19. ELECTIO PER SCRUTINIUM.—20. PER COMPROMISSUM.—21. PER QUASI INSPIRATIONEM.—22. ELECTIONIS CONFIRMATIO.—23 ET 24. VIS CONFIRMATIONIS, ATQUE EJUS CONCEDENDÆ MODUS.

2.

Electio est idoneæ personæ ad ecclesiasticum Magistratum, aut Dignitatem vacantem canonice facta vocatio. Ea proprie pertinet ad majores Ecclesiæ Dignitates, ad Summum Pontificem, ad Episcopos, ad Prælatos sive sæculares, sive regulares, qui aliis præficiuntur.

(N. S. Apostolica, eique proxima insequuta ætate, quatuor potissimum fuisse videntur Clericos, qua superiores, qua inferiores, deligendi rationes: nimirum 1 sortitione; 2 selectione primitiarum ex conversis gentilibus; 3 speciali mandato, et inspiratione Spiritus S. 4 demum via ordinaria examinationis, et electionis.

Prior in Matthiæ ad Apostolatam designatione, ex communiore interpretum sententia, observata est; Act. 1, 26. Eadem in Hispania, 6 dumtaxat sæculo vigit; quod ex *Canone* 5 Concilii Barcinonensis an. 599 colligere licet, ubi, post plura ad Clericorum electionem spectantia, hæc subnectuntur: *Duobus, aut tribus, quos antea consensus Cleri, et plebis elegerit, Metropolitanam judicio, ejusque Coepiscopis præsentibus, quem Sors, præeunte Episcoporum jejuni, Christo Domino terminante, monstraverit, benedictio consecrationis adcumulet.* * V. M. Villodas ad prælaud. can. explicatione.*

Alterius, nimirum per selectionem primitiarum ex conversis gentilibus, præclarissimum nobis præbet monumentum S. Clemens R. in priori ad Corinthios *Ep. num. 42*, in qua scribit: *Apostolos per regiones, et urbes verbum prædicantes, primitias earum, spiritu probantes, Episcopos, et Diaconos eorum, qui credituri erant, constituisse.*

Tertius sacros ministros eligendi modus erat per speciale Spiritus S. mandatum. Hac ratione haud paucos primis illis Ecclesiæ temporibus ordinatos